Docnr12

Provincie Noord-Brabant

GS Beslisdocument: Statenvoorstel of Statenmededeling

GS-Vergaderdatum	Bespreking	Vertrouwelijk
28 oktober 2025	Besluitvormend	Ja

Akkoord Concerncontrol	Urgent	Case/documentnummer
Akkoord	Ja	C2363865/62061565

Programma	Portefeuillehouder
Aanpak Stikstof	mevrouw A.M.W. Dirken

Opdrachtgever/Programmamanager	Telefoon/email
mevrouw 5.1.2.e	5.1.2.e 5.1.2.e @brabant.nl

Auteur	Telefoon/email
Mevrouw 5.1.2.e	5.1.2.e
Mevrouw 5.1.2.e	5.1.2.e @brabant.nl

Onderwerp

Bijstelling aanpak ammoniakemissie-eisen veehouderijen

Voorstel

1. Vaststellen van de statenmededeling. Hiermee besluit u het voornemen te uiten om:
   a. de aanpak met ammoniakemissie-eisen voor veehouderijen bij te stellen, zodat het mogelijk wordt om stikstofreductie vanuit veehouderijen te realiseren.
   b. over te schakelen op een aanpak met stikstofreductie als passende maatregel waardoor er geen vergunningplicht geldt.
   c. vanuit de huidige aanpak van emissie-sturing op dierplaatsniveau in stappen toe te werken naar een bedrijfslocatie-emissieplafond in 2035.
   d. dat het binnen de aanpak niet mogelijk is om de op locatieniveau gerealiseerde emissiewinst in te zetten om het aantal dierplaatsen op een locatie uit te breiden.
   e. de eisen uit bijlage VI aan te passen naar normering gebaseerd op best beschikbare technieken per veehouderijtak en ondernemers keuzevrijheid te geven in de te nemen maatregelen en/of toe te passen technieken.
   f. dat alle veehouderijen met verouderde huisvestingssystemen (15 /20 jaar of ouder) op 1 juli 2026 moeten voldoen aan de daartoe geldende normering en hiervoor een melding moeten indienen waarin zij aangegeven op welke wijze zij aan de normen gaan voldoen.
   g. ondernemers, die eerder een aanvraag ingediend hebben, te verzoeken om die aanvraag om te zetten naar een melding of in te trekken. Hiervoor worden geen leges geheven.
   h. ondernemers zoveel mogelijk juridische zekerheid te bieden middels een maatwerkvoorschrift.
   i. de maatregel in 2030 te evalueren en te differentiëren naar Natura 2000-gebieden.
2. Vaststellen van het persbericht.

Tekst Openbare Besluitenlijst

Er vindt actieve communicatie plaats via een persbericht.

Naam woordvoerder: 5.1.2.e

Aanleiding en doel

Zoals in de statenmededeling aangegeven zorgt de huidige maatregel ammoniakemissie-eisen veehouderijen OV nu niet voor stikstofreductie door stagnatie in vergunningverlening (door onzekerheid huisvestingssystemen en het niet kunnen aantonen van additionaliteit bij vergunningverlening). Hierdoor is het voor ondernemers momenteel niet mogelijk om met de huidige aanpak binnen het gestelde tijdsbestek te voldoen en raakt natuurherstel verder uit zicht. Dit vraagt om een bijstelling van de aanpak waarbij we stappen willen zetten in de stikstofreductie vanuit de veehouderijsector en vragen vanuit de solidariteitsgedachte aan alle veehouderijen om een bijdrage te leveren door verouderde huisvestingssystemen aan te passen, terwijl uitbreiding in dierplaatsen via vergunningverlening nu in de praktijk nog niet mogelijk is. Er is ruimte voor alle sectoren wanneer bedrijven ondernemen binnen de regels en mee doen aan de vooruitgang.
Doel van bijstelling van de aanpak is het weer mogelijk maken van ontwikkelingen die de stikstofreductie vanuit veehouderijen op gang brengen. Dit gebeurt door wijzigingen in het huidige systeem van ammoniakemissie-eisen OV, maar binnen dezelfde tijdlijn (deadlines). Met de bijstelling wordt zo veel mogelijk aangesloten bij het Bouwstenendocument IPO/LTO en op de wens vanuit de sector voor doelsturing.

Bij de bijstelling van de aanpak zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Gegarandeerde substantiële stikstofreductie op locatieniveau is noodzakelijk. Om dit te bereiken is het belangrijk dat voorkomen wordt dat opvulling plaatsvindt van de te realiseren reductie. Binnen de aanpak is daarom geen opvulling mogelijk. Als een veehouder de behaalde reductie wil inzetten voor het houden van meer dieren, is een natuurvergunning nodig. Dat is op dit moment vanwege additionaliteit niet mogelijk. De aanpak wil daarvoor op termijn wel mogelijkheden bieden.
- De normering gaat zo veel mogelijk uit van technische- en economische haalbaarheid, ofwel van best beschikbare technieken, maar dat is niet randvoorwaardelijk. Daarnaast worden voer- en management maatregelen in de normering betrokken. Dit betekent dat de huidige normeringen voor sommige diercategorieën mogelijk bijgesteld worden; zowel strenger of (waarschijnlijker) minder streng. Deze normering wordt opgenomen in bijlage VI van de OV.
- De huidige sturing met differentiatie voor de verschillende diercategorieën blijft gehandhaafd. De nieuwe systematiek kan niet (geheel) met terugwerkende kracht worden geïmplementeerd. Daarom wordt voorgesteld om de datum waarop veehouders aan bijlage VI (ammoniakemissie-eisen) moeten voldoen, voor alle diercategorieën, conform motie M5-2025, aan te passen naar 1 juli 2026. Hiermee is het tijdstip waarop veehouders moeten voldoen aan de ammoniakemissie-eisen weer voor alle diercategorieën gelijk. Het blijven aansluiten op de huidige sturing betekent concreet dat:
  - alle veehouderijen op 1 juli 2026 moeten voldoen aan de normen in bijlage VI;
  - voor ondernemers die voor 1 oktober 2023 een aanvraag hebben ingediend de normen blijven gelden in bijlage VI van voor 1 juli 2024 (conform de regeling die hiervoor in de omgevingsverordening was opgenomen). Tenzij de nieuwe normen lager zijn.
- Koplopers mogen geen nadelen ondervinden van de bijstelling, stilzitters mogen er geen baat bij hebben.
  We kijken nu alleen naar de veehouderijsector en specifiek naar emissies uit stallen, maar dit laat de opgave voor andere sectoren onverlet.
- We sluiten met de bijstelling van de Brabantse aanpak aan bij de essentie uit het Bouwstenendocument Landbouw van IPO, LTO, VNG, BAJK en UvW. We passen maatwerk toe waar dit nodig is voor de situatie in Brabant. Het gaat dan om de volgende aspecten:
  - toekomstige emissiesturing met bedrijfslocatieplafond. Uitgangspunt is om stapsgewijs van emissiesturing op dierplaatsniveau naar emissiesturing met een bedrijfslocatie-plafond te werken. Dit doen we door in stappen te werken naar een maximaal bedrijfslocatie-plafond in 2035.

- een landelijk gemiddelde reductiepercentage van 42-46% vanuit de landbouwsector, wordt vertaald naar specifieke percentages voor de Brabantse veehouderijsectoren.
- in 2030 vertalen we het generieke percentage naar percentages voor specifieke Natura 2000-gebieden en bezien per gebied of aanvullende maatregelen nodig zijn vanwege doelbereik. We bezien dus of via de bedrijfslocatie-emissieplafonds voldoende reductie op locaties wordt bereikt.

– We blijven in de aanpak werken met vrijwaringstermijnen van 20 jaar voor huisvestingssystemen in de rundveesector en 15 jaar voor huisvestingssystemen bij de overige veehouderijsectoren.

In het voorjaar van 2025 is naar aanleiding van het tijdbestek waaraan voldaan moet worden aan de ammoniakemissie-eisen, motie M5-2025 ingediend. Naar aanleiding van deze motie is op dit moment een aanpassing van de omgevingsverordening in procedure waarmee voor melkvee, vrouwelijk jongvee en vleeskalveren (categorie HA1, HA2 en HA3) de deadline voor stalaanpassingen opschuift van 1 januari 2026 naar 1 juli 2026. Die procedure loopt gewoon door. Als uw college besluit tot bijstelling van de aanpak, dan worden die met een aanvullend Statenvoorstel en aanvullende Nota van inspraak en wijziging aan dat dossier toegevoegd. Daarmee kunnen PS de voorstellen betrekken bij hun besluitvorming in december 2025. De bijstelling betekent een forse wijziging tov het eerdere ontwerp. PS mogen juridisch gezien echter ambtshalve (forse) wijzigingen doorvoeren (en hebben dat ook vaker gedaan).

Overigens heeft de ZLTO in hun zienswijze op de ontwerpwijziging van de omgevingsverordening expliciet verzocht tot aanpassing van de ammoniakemissie-eisen en daarbij aansluiting te zoeken bij de Bouwsteen Landbouw van IPO-LTO cs: "Ook ZLTO vindt het belangrijk dat er weer vergunningen afgegeven kunnen worden, niet alleen voor de agrarische sector maar voor de hele samenleving in Brabant. Het is belangrijk dat Noord-Brabant van het slot gaat. Niets voor niets hebben we via onze koepel LTO Nederland een plan uitgewerkt om uit de stikstofcrisis te komen. Daarover worden gesprekken gevoerd met IPO. Onze plannen sluiten ook goed aan bij de plannen van de Ministeriële commissie. Naast de aanpassingen van de wetgeving staat een geborgde emissiereductie centraal. Onderdeel van die aanpak zijn bedrijfsemissiedoelen.
Ons voorstel zou zijn, sluit daar bij aan, zodat onze veehouders een gelijk speelveld hebben. Kom niet weer met een uitstel van een datum waarvan u zelf weet dat dit in de praktijk niet uit te voeren is. Draai het om, organiseer eerst het handelingsperspectief voor veehouders en stel dan een datum vast, die in de lijn ligt met de landelijke plannen." Als het college besluit tot bijstelling van de aanpak, wordt voorgesteld om de eerder vastgestelde reactie op die zienswijze te herzien.

Momenteel wordt ook op diverse andere zaken beleid uitgewerkt dat directe en belangrijke raakvlakken heeft met deze bijstelling van de aanpak. Intern gaat het bijvoorbeeld om de uitwerking van een passende maatregel voor forse stikstofreductie, intrekkingsbeleid en overgangsgebiedenbeleid. Dit beleid wordt zo goed mogelijk op elkaar afgestemd, met een eenduidige onderbouwing en timing, zodat dit beleid elkaar niet tegenwerkt, maar elkaar juist kan versterken. Extern wordt ook gekeken naar lopende trajecten als de AMvB vergunningsvrije verduurzamingsactiviteiten (Rijk) en het Beleidskader vrijwillige passende maatregelen (IPO).

In de Achtergrondnotitie, die voor GS als bijlage 1 bij dit dossier is opgenomen, is het voorstel voor de bijstelling van de aanpak op verschillende aspecten nader toegelicht.

Naar aanleiding van de bespreking van dit dossier pakken we de volgende zaken op:

- Advocatenkantoor Pels-Rijcken is gevraagd een second opinion uit te voeren op het juridische advies van Hekkelman Advocaten. Er is aangegeven dat verwacht wordt dat de second opinion eind maandagmiddag aangeleverd kan worden. Deze wordt u na ontvangst zsm nagezonden.

- Er is een technische sessie voor de GS-leden gepland met Hekkelman Advocaten op maandag 27 oktober 16.00-17.00 (via teams).
- Bureau Pouderoijen Tonnaer is gevraagd om de verwachte stikstofreductie tgv de huidig aanpak en de te verwachte stikstofreductie tgv de voorgestelde aanpak in beeld te brengen. Op 31 oktober wordt een conceptrapportage opgeleverd.
- Bureau Connecting Agri & Food is gevraagd om de huidige opdracht te verbreden (ook buiten BBT mogelijkheden onderzoeken). Op 31 oktober wordt een conceptrapportage opgeleverd.
- Er worden gesprekken met de Rabobank en ABN-AMRO bank gevoerd over financiering van maatregelen bij agrarische ondernemers op basis van de bijgestelde aanpak.
- De bijgestelde aanpak wordt besproken met de partners van de Brabantse bestuurlijke tafel stikstof (BBTS). Hierbij zal input worden gevraagd aan de partners tbv de verdere uitwerking van het voorstel. In de weken daarna vinden hiervoor overleggen plaats met de partners die input willen inbrengen.
- Op 31 oktober as vindt een oordeelsvormende bespreking plaats in PS. Hier zal input worden opgehaald vanuit de Staten tbv de verdere uitwerking van het voorstel.
- Aan het dossier is een planning toegevoegd voor het vervolg.

Argumenten

1.1 Met bijstelling van de aanpak ammoniakemissie-eisen voor veehouderijen trachten we uit de impasse te komen en stikstofreductie vanuit veehouderijen te realiseren.

Momenteel liggen ontwikkelingen stil en vindt er feitelijk geen reductie plaats van ammoniak uit stallen van veehouderijen. De natuur verslechtert en hierdoor zijn economische ontwikkelingen (ook in de sector) niet mogelijk. Vanuit de doelstelling voor Brabant Openhouden is dit niet wenselijk. Om uit deze impasse te komen, is een bijstelling nodig van de aanpak voor de ammoniakemissie-eisen veehouderijen in de omgevingsverordening. Deze is erop gericht daadwerkelijke verbeteringen voor de natuur te bewerkstelligen en zo ook weer ruimte voor ondernemerschap te creëren.

1.2 Hiermee werken we vanuit de huidige aanpak van emissie-sturing op dierplaatsniveau in stappen toe naar een bedrijfslocatie-emissieplafond in 2035 en sluiten hierbij aan bij signalen vanuit de sector en de denklijn in de Bouwsteen Landbouw.

De emissie van een bedrijf is gebaseerd op de aanwezige stallen met bijbehorend huisvestingssystemen, de leeftijd en gebruik van deze systemen (15/20 jaar of jonger) en de wijze van emitteren. De maximale emissie wordt gelimiteerd door de normen uit bijlage VI. Deze emissie neemt in de loop van de tijd af als meer stallen op de locatie de leeftijd van 15 respectievelijk 20 jaar bereiken en moeten gaan voldoen aan de normen in bijlage VI. Met deze aanpak werken we toe naar een bedrijfslocatie-emissieplafond en naar een substantiële vermindering van emissies uit veehouderijlocaties in Brabant. Inzet is te komen tot een sectorgemiddeld 46% lagere emissie op locatieniveau dan in 2019. Het verschil met de Bouwsteen Landbouw ligt in de verplichting dat er tussentijdse stappen gezet moeten worden met reductie op tijdstippen die al sinds 2017 bekend zijn (15/20 jaar oude huisvestingssystemen). De Bouwsteen Landbouw laat het tijdstip waarop de reductie gerealiseerd wordt over aan de sector, maar uiterlijk 2035.
We maken hiermee de beweging naar doelsturing op locatieniveau en geven ondernemers duidelijkheid over het emissiereductiepad voor nu en de toekomst. De ondernemer kiest op welke wijze hij voldoet aan het emissiereductiepad.

1.3 Wij schakelen over op een aanpak met stikstofreductie als passende maatregel. Daarbij is het niet mogelijk om de ontstane emissiereductie op bedrijfsniveau op te vullen met meer dierplaatsen.

De ammoniakemissie-eisen voor veehouderijen zorgen voor een substantiële reductie van stikstofemissie en –depositie op Natura 2000-gebieden en zijn gericht op het tegengaan van verslechtering en het halen van de natuurdoelen. Ze zijn daarmee een instandhoudings- of passende

maatregel, gericht op het bereiken van de instandhoudingsdoelstellingen voor Natura 2000 (hierna passende maatregel). Als een maatregel is gericht op het realiseren van de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000 is er geen natuurvergunningplicht omdat dergelijke maatregelen zijn gericht op het verbeteren van de staat van instandhouding. Ze vallen daarmee niet onder een Natura 2000-activiteit; dat zijn activiteiten die mogelijk een negatief effect op Natura 2000-gebied kunnen hebben. Met een passende maatregel kunnen veehouders dus maatregelen nemen om stikstofreductie te bewerkstelligen zonder dat hiervoor een vergunning nodig is.
Om als passende maatregel aangemerkt te worden, is het nodig dat de aanpak met ammoniakemissie-eisen leidt tot een substantiële reductie van ammoniakemissie uit veehouderijen en vermindering van ammoniakdepositie op Natura 2000-gebied. Een passende maatregel moet daarom op locatieniveau leiden tot substantiële ammoniakreductie en het oogmerk van de maatregel moet de natuur zijn. Dit betekent daarom dat er binnen de bijgestelde aanpak geen ruimte bestaat voor uitbreiding van productiecapaciteit (opvulling). Hier blijft een vergunning voor nodig.

1.4 *In de bijgestelde aanpak worden de in bijlage VI opgenomen normen gebaseerd op normen per veehouderijtak waarbij de technische- en economische haalbaarheid wordt onderzocht. Ondernemers hebben keuzevrijheid in de beschikbare, te nemen maatregelen.*
Uit jurisprudentie blijkt dat bij het treffen van passende maatregelen geen 100% zekerheid hoeft te zijn over het effect van de maatregelen, zoals dat wel het geval is bij vergunningverlening. Het effect van een innovatieve techniek hoeft in zo'n geval dus niet met 100% zekerheid te worden aangetoond. Om het systeem uitvoerbaar te maken, stellen we de aanpak op enkele punten bij. Als eerste door de harde eisen in bijlage VI van de omgevingsverordening te wijzigen in normen die worden bepaald met hulp van beoordeling van deskundigen en die periodiek geactualiseerd worden op basis van innovatie. Vervolgens wordt in bijlage VI een menukaart opgenomen van systemen en maatregelen waarvan aannemelijk is dat daarmee aan de gestelde norm voldaan kan worden. De ondernemer kiest op welke wijze hij wil voldoen aan de normen. Mogelijkheden zijn:
- huisvestingssystemen opgenomen in bijlage VI;
- voer-/managementmaatregelen opgenomen in bijlage VI;
- een natuurinclusieve bedrijfsvoering;
- het houden van minder dieren.

1.5 *Ondernemers bieden wij zoveel mogelijk juridische zekerheid middels een maatwerkvoorschrift dan wel een gewijzigd vergunningvoorschrift.*
Met de bijstellingsaanpak wordt de natuurvergunningplicht vervangen door een meldplicht. Ondernemers met huisvestingssystemen die 15/20 jaar of ouder zijn, melden welke maatregelen worden getroffen om op 1 juli 2026 aan de norm in bijlage VI te voldoen. Hiervoor worden in bijlage VI maatregelen en systemen benoemd waarvan het aannemelijk is dat aan de norm voldaan kan worden. Na beoordeling van de melding wordt in het maatwerkvoorschrift opgenomen welke maatregelen de veehouderij treft om te kunnen voldoen aan bijlage VI. De maatregelen waaruit de ondernemer kan kiezen worden vooraf bepaald en zijn limitatief. Deze worden bepaald met hulp van beoordeling van deskundigen 5.1.5 5.1.5. In gevallen waarin de veehouderij beschikt over een natuurvergunning wordt dit vastgelegd in een gewijzigd vergunningvoorschrift. Tegen het opleggen van een maatwerkvoorschrift dan wel het in de vergunningvoorschriften opnemen van een maatwerkvoorschrift staat bezwaar en beroep open.
Voor ondernemers die conform de regeling in de omgevingsverordening een aanvraag voor 1 oktober 2023 hebben ingediend, wordt voorzien in overgangsrecht zodat voor die situaties de normen in bijlage VI van voor 1 juli 2024 blijven gelden. Tenzij de nieuwe normen lager zijn.
Wij gaan de ondernemers die een natuurvergunningaanvraag hebben ingediend, schriftelijk verzoeken om die aanvraag om te zetten naar een melding of deze in te trekken. Hiervoor worden

geen leges geheven. In het geval de ondernemer hieraan geen gevolg geeft, wordt de aanvraag voor natuurvergunning geweigerd.

1.6 *We werken met deze aanpak toe naar natuurherstel en ontwikkelingsmogelijkheden voor initiatieven in het kader van Brabant Openhouden. Met een adaptieve aanpak maken we de maatregel in 2030, na evaluatie, meer gebiedsgericht.*
De inzet is om in 2035 te komen tot een sectorgemiddeld 46% lagere emissie op locatieniveau dan in 2019. Dit blijven we doen aan de hand van een generieke aanpak bij alle bedrijven per veehouderijtak. In de huidige aanpak is dit ook zo. Dit is noodzakelijk om generiek voldoende stikstofreductie te bewerkstelligen om het als passende maatregel gericht op het bereiken van de instandhoudingsdoelstellingen voor Natura 2000 te zien (zie argument 1.3).
In 2030 evalueren we of het te verwachten is (op basis van leeftijd stallen en de normen in bijlage VI) dat we met deze aanpak ons doel van een sectorgemiddelde reductie van 46 % van veehouderijlocaties halen. We stellen de aanpak indien nodig bij om dat doel te bereiken. In 2030 differentiëren we de generieke aanpak naar specifieke waarden vanuit doelbereik voor de afzonderlijke Natura 2000-gebieden. Hiermee zijn we congruent met het overgangsgebiedenbeleid. Hierdoor werken we ook maximaal aan natuurherstel en geven we ontwikkelmogelijkheden aan initiatieven waar mogelijk. Afhankelijk van de situatie van een Natura-2000-gebied in 2030 kan het noodzakelijk zijn om aanvullend specifieke gebiedsgerichte maatregelen te treffen. Naast deze maatregel vermindert de emissie uit de veehouderij door bijvoorbeeld beëindigingsregelingen en door minder emissies uit mestaanwending.
Voor de borging van bovenstaande aanpak onderzoeken wij of het vaststellen van een (zelfbindende) omgevingswaarde, waarin we ons doel voor 2035 juridisch vastleggen, meerwaarde heeft. Hiervoor vragen wij ook advies aan een onafhankelijk deskundige. Het via de omgevingswaarde vastgestelde doel, is dan de bijdrage die de provincie vraagt aan de veehouderijsector voor wat betreft de emissies van veehouderijlocaties.

Kanttekeningen

1.1 *De aanpak om de ammoniakemissie-eisen als passende maatregel (en daarmee niet vergunningplichtig) te beschouwen is niet eerder juridisch beproefd.*
Het is onzeker hoe een rechter hierover oordeelt.
Over de aanpak is advies ingewonnen bij Hekkelman Advocaten, die daarbij ook eerdere adviezen van Pels Rijcken en Houthoff Advocaten heeft betrokken. Zij schatten in dat de aanpak standhoudt, mits consequent wordt vastgehouden aan een strakke lijn om emissies fors terug te brengen en daarmee een afname van deposities te bewerkstelligen op een Natura 2000-gebied. De stikstofreductie moet daarbij geborgd zijn; het opvullen van ontstane stikstofreductie (bijvoorbeeld door het houden van meer dieren) is alleen mogelijk als daarvoor een natuurvergunning is verleend. Ook als een veehouder in zijn bedrijf een huisvestingssysteem wil aanpassen om bedrijfsuitbreiding of wijziging in diersoorten mogelijk te maken, is een passende beoordeling nodig zodat dan een vergunningplicht geldt. Als er een vergunningplicht geldt, is zekerheid vereist over de emissies uit de stallen.
In het geval dat de rechter de aanpak als niet aanvaardbaar beoordeelt in een individueel geval, zijn de gevolgen (ook voor de ondernemer) beperkt. Doordat het maatwerkvoorschrift wordt vernietigd, valt de ondernemer terug op de situatie van 5.1.5
5.1.5
5.1.5 5.1.5
5.1.5
5.1.5 5.1.5
5.1.5
5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

1.3 5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

- 5.1.5
- 5.1.5
- 5.1.5
- 5.1.5
- 5.1.5
- 5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

1.5 5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

1.6 5.1.5

We hebben de te verwachten opbrengst van de huidige aanpak en van de bijgestelde aanpak in beeld laten brengen door bureau Pouderoyen. De eerste bevindingen zijn opgenomen in bijlage 6.

5.1.5

5.1.5

1.7 5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

1.8 5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

1.9 5.1.5

1.10 5.1.5

Dat vraagt om uitgebreide beoordeling vooraf op de melding en formuleren van een maatwerkvoorschrift. Vanuit voorgaande is het belangrijk het onder 1.4 en 1.5 benoemde handelingsperspectief tijdig gereed te hebben. Daarnaast is het opstellen van een werkinstructie hoe om te gaan met de beoordeling van meldingen en maatwerkvoorschriften belangrijk.

5.1.5

[1] ECLI:NL:RVS:2025:2969, Raad van State, 202207506/1/R2, r.o 13.6

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

1.11 5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

1.12 Bij een eventuele invoering van de rekenkundige ondergrens kan dit de uiteindelijke reductie beperken

Bij het eventueel invoeren van een rekenkundige ondergrens van 1 mol N/ha/jr. zal in Brabant ongeveer 60 - 80% van de veehouderijen hieronder vallen.

Voor de bijgestelde aanpak (passende maatregel) heeft de eventuele invoering van de rekenkundige ondergrens (RKO) geen directe gevolgen. Met de voorgestelde aanpak wordt de passende maatregel 'los' getrokken van eventuele overige bedrijfsontwikkelingen. De invoering van de RKO kan - afhankelijk van de wijze waarop die wordt ingevoerd - gevolgen hebben voor die overige bedrijfsontwikkelingen en daarmee op het beoogde reductiepad van deze bijgestelde aanpak. Op dit moment is nog niet duidelijk hoe het Rijk de RKO wil invoeren.

Wanneer de RKO wordt ingevoerd door deze op te nemen in het Besluit activiteiten leefomgeving dan betekent dit dat alle bedrijven die daaronder vallen, zonder vergunning kunnen ontwikkelen en meer dieren kunnen gaan houden. Bedrijfsontwikkeling wordt onder de RKO alleen geremd door andere regelingen zoals dier- en fosfaatrechten, grondgebondenheidseisen en het eigen Brabantse ruimtelijke beleid (stalderen en beperkingen veehouderij). Wanneer de RKO wordt ingevoerd, is het stellen van stikstofreducerende eisen nog altijd mogelijk, echter de emissies op locatieniveau kunnen toenemen tot de RKO, waardoor de reductie (deels) te niet kan wordt gedaan.

1.13 5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

Risico's bij niet nemen van besluit

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

Financiën en relatie met begroting

Zie risico's financieel

Kosten/opbrengsten verbonden aan dit voorstel

Jaar	Bedrag	Ten laste/gunste van post	Product

Risico's en gevolgen

Juridisch:

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

Uitvoeringskosten gewijzigde aanpak

De gewijzigde aanpak brengt uitvoeringskosten met zich mee. Er liggen 1.700 aanvragen die moeten worden ingetrokken. De door de omgevingsdiensten gemaakte kosten voor deze aanvragen worden niet vergoed. Deze 1.700 aanvragers zullen een melding moeten doen. In de provinciale legesverordening worden geen leges geheven over dit type meldingen. Een grove inschatting is dat het 6,8 mln euro aan capaciteitsinzet zal kosten om 1.700 meldingen te verwerken. De nieuwe meldingen zijn hier nog buiten beschouwing gelaten. Voor deze 6,8 mln euro aan kosten is nog geen dekking aangegeven. De dekking moet worden gezocht binnen de provinciale begroting. Er kan ook onderzocht worden of er in de toekomst leges geheven kunnen worden voor meldingen/maatwerkvoorschriften, zodat in de toekomst de kosten voor de afhandeling van meldingen en het maken van maatwerkvoorschriften gedekt kunnen worden. Ook voor toezicht en handhaving verwachten wij dat de gewijzigde aanpak extra kosten met zich mee brengt. In hoeverre deze kosten binnen de VTH-opdracht zullen passen of dat daar een aanvullende opdracht voor nodig zal zijn is nog niet duidelijk.

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5

5.1.5
5.1.5
5.1.5
5.1.5
5.1.5
5.1.5
5.1.5
5.1.5
5.1.5
5.1.5
5.1.5

5.1.5
5.1.5
5.1.5
5.1.5
5.1.5
5.1.5
5.1.5

5.1.5
5.1.5
5.1.5
5.1.5
5.1.5
5.1.5
5.1.5
5.1.5

5.1.5
5.1.5
5.1.5
5.1.5
5.1.5
5.1.5
5.1.5
5.1.5
5.1.5
5.1.5

Opgesteld in samenwerking met: 5.1.2.e (FPC)

Europees:

Er is een noodzaak om maatregelen te treffen vanwege de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden (artikel 6, tweede lid, Habitatrichtlijn).
Opgesteld in samenwerking met: 5.1.2.e

Strategie & Kennis: /

Opgesteld in samenwerking met: /

Personele capaciteit: Het intrekkingenbeleid veehouderijen vraagt vanwege de individuele benadering de komende periode capaciteit en inzet gericht op het (deels) intrekken van vergunningen. Gelijktijdig vindt er een bijstelling plaats van de aanpak ammoniakemissie-eisen die (zeker) in de periode tot 1 juli 2026 leidt tot een grote hoeveelheid meldingen die moeten worden beoordeeld en waarvoor maatwerkvoorschriften moeten worden opgesteld. Voor beide trajecten is daarnaast ook inzet op naleving nodig, eventueel gevolgd door handhavend optreden in geval de regels niet 5.1.5 5.1.5 5.1.5 5.1.5 5.1.5 5.1.5

Voorgaande zorgt voor veel extra belasting in de uitvoering. Zoals ook onder kanttekeningen 1.4/1.5 is opgenomen, is het lastig om de consequenties concreet in beeld te brengen zolang het handelingsperspectief niet is vastgesteld.

Opgesteld in samenwerking met: 5.1.2.e

5.1.5 5.1.5

	5.1.5 5.1.5 5.1.5 5.1.5 5.1.5 5.1.5 5.1.5 5.1.5 5.1.5 5.1.5 5.1.5 5.1.5 5.1.5 Opgesteld in samenwerking met: 5.1.2.e
Actieve communicatie:	Over deze bijgestelde aanpak ammoniakemissie-eisen veehouderijen wordt actief gecommuniceerd middels een persbericht en via de gebruikelijke communicatiekanalen (whatsapp service, website, informatiebijeenkomsten, etc). Vanwege de voorgestelde bijstelling wordt ook de Routekaart veehouderijen op korte termijn aangepast. Opgesteld in samenwerking met: 5.1.2.e
Urgent	Ja, omdat eventuele bijstelling van de aanpak meegenomen moet worden in de lopende procedure voor wijziging OV (behandeling PS 12 december 2025). De uitwerking van dit dossier wordt toegevoegd aan de nota van wijziging op het statenvoorstel 43/25 wijziging omgevingsverordening. Om input te krijgen vanuit PS op dit voornemen is oordeelsvormende bespreking op 31 oktober as nodig. De input vanuit die bespreking wordt betrokken bij het opstellen van een aanvullende nota van wijziging op statenvoorstel 43/25 wijziging Omgevingsverordening. Hiervoor is reeds een oordeelsvormende bespreking gepland op 28 november. De besluitvorming in PS over dit statenvoorstel is geagendeerd op 12 december. De wijziging 43/25 kan niet uitgesteld worden vanwege het feit dat hierin ook de grondwaterheffing wordt meegenomen. Ook verwerking van de motie van PS om de datum ammoniak emissie-eisen te verschuiven van 1

januari naar 1 juli 2026 zit hierin.
Tot slot: als het niet betrokken wordt bij dit statenvoorstel moeten we een nieuwe procedure starten, dit vergt dan tussen de 7 en 9 maanden extra proceduretijd.

6205943 Bijlage(n)	**Corsa stuknummer document**	**Bijvoegen voor GS**
1. Statenmededeling	6206164	Ja
2. Bijlage 1 achtergrondinformatie (alleen voor GS)	6206158	Ja
3. Bijlage 2 Vragen GS 23 september 2025	6206162	Ja
4. Concept wijzigingsregeling	6206163	Ja
5. Advies Hekkelman Advocaten	6206241	Ja
6. Concept-advies Pouderoyen & Connecting Agri&Food	6206157	Ja
7. 5.1.5	6205943	Ja
8. Persbericht	6205945	Ja
9. Memo communicatieadvies	6205944	Ja